

مهارت‌های حرکتی و شناختی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان

www.ketab.ir

فهمیه کلامی

سرشناسه	: کلامی، فهیمه، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: مهارت‌های حرکتی و شناختی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان/ فهیمه کلامی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات حانون، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۹۰ ص.
شابک	: 978-622-300-119-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مهارت‌های حرکتی در کودکان Motor ability in children شناخت در کودکان Cognition in children پیشرفت تحصیلی (Promotion (School
رده بندی کنگره	: RJ ۱۲۲
رده بندی دیویی	: ۶۱۲/۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۵۹۵۷۷

مهارت‌های حرکتی و شناختی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان

ناشر: انتشارات حانون

نویسنده: فهیمه کلامی

صحافی: حانون

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۰۰-۱۱۹-۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار
۱۷	فصل اول: آشنایی با مفاهیم
۱۹	مقدمه
۲۱	ضرورت و اهمیت موضوع
۲۲	تعاریف
۲۹	فصل دوم: رشد انسان
۳۱	رشد
۳۱	حیطه های رشد انسان
۳۲	رشد حرکتی
۳۴	تاریخچه رشد حرکتی
۳۷	تعادل
۳۷	هماهنگی
۳۹	هماهنگی دو دستی
۳۹	هماهنگی اندام فوقانی - تحتانی
۴۰	سرعت عکس العمل یا زمان واکنش
۴۰	رشد شناختی

۴۱	 فصل سوم: توانایی‌های ذهنی
۴۳	 هوش
۴۶	 اسپیرمن: عامل کلی G
۴۷	 نظریه توانایی‌های ذهنی اولیه ترستون
۴۹	 الگوهای سلسله‌مراتبی
۴۹	 الگوی ساخت ذهنی گیلفورد
۵۰	 هوش سیال و متبلور کتل
۵۰	 الگوی سلسله‌مراتبی ورنون
۵۱	 الگوی سه لایه‌های کارون
۵۲	 نظریه‌های تحولی
۵۳	 نظریه تحول شناختی پیاژه
۵۵	 نظریه‌های معاصر
۵۵	 نظریه هوش سه بخشی استرنبرگ
۵۶	 هوش تحلیلی
۵۶	 هوش خلاق
۵۶	 هوش عملی
۵۷	 نظریه هوش چندگانه گاردنر
۵۷	 تیزهوش
۵۹	 تواناییهای تیزهوشان
۶۲	 خصوصیات تیزهوشان
۶۶	 هیجان
۶۷	 هوش هیجانی

پیش گفتار

نقش حرکت در زندگی کودکان قابل توجه است، زیرا رشد و تکامل کودک با پیچیدگی های حرکتی ارتباط دارد. هرچه انسان تکامل می یابد توانایی حرکتی او پیشرفته تر می شود. حرکت برای هر کودکی لذت بخش بوده و اجرای مهارت های حرکتی برای وی اطمینان بخش است. وقتی کودک توانایی های حرکتی را یاد می گیرد عوامل زیادی مانند: شناخت، رشد بدنی، حالت آمادگی بدنی، مهارت های پیش نیاز، تنوع سطوح مهارت، انگیزه و هدف، ممکن است موجب تسهیل یا بازداري در امر یادگیری شود (بهمرد، استکی، عشایری و اسدپور، ۱۳۹۱).

رشد یک فرآیند مادام العمر است و پدیده های رشدی متفاوتی شامل (بدنی، حرکتی، شناختی، عاطفی، و غیره) را در برمی گیرد (دوردیک، تیوبیک و جاکسیس^۱، ۲۰۱۶).

کارایی یا رشد مهارت های حرکتی یکی از اجزای مهم رشد است. مهارت های حرکتی درشت و ظریف به عنوان بلوک های ساختمانی برای حرکت های پیچیده تر مورد نیاز برای مشارکت در بسیاری از فعالیت های ورزشی و فعالیت های بدنی است (کبیری، میچل، بریور و اورتز^۲، ۲۰۱۷).

1 . Đorđić, V., Tubić, T., & Jakšić, D

2 . Kabiri, L. S. Mitchell, K., Brewer, W., & Ortiz, A.

رشد حرکتی فرآیندی سنی است که دائمی و دارای توالی بوده و در طی آن انسان از حرکات ساده به حرکات بسیار منظم، مهارت‌های پیچیده حرکتی و در نهایت به انطباق مهارت‌ها پیشرفت کرده است (هی‌وود^۱، ۱۳۹۰).

حرکت اولیه، رشد فرد را تسهیل می‌کند. تحرک کودکان نه تنها بر رشد حرکتی تأثیرگذار است بلکه نقش کلیدی در رشد شناختی، عاطفی، ارتباطی و روابط اجتماعی دارد.

توانایی حرکت کردن در محیط اطراف بر روی موقعیت‌های جسمانی، هیجانی، اجتماعی، روان‌شناختی و حتی اقتصادی تأثیر می‌گذارد. بین حرکت و یادگیری ارتباط مستقیم وجود دارد. انجام حرکات در محیط به صورت مستقل می‌تواند به رشد زبان، مهارت‌های کلامی و درک مفاهیم کمک نماید و در نتیجه به رشد استقلال فرد کمک نماید (ترابی، ۱۳۹۳).

از لحاظ تاریخی، دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به رابطه بین مهارت‌های حرکتی و مهارت‌های شناختی در کودکان وجود دارد، به نقل از وین دیرفیل و همکاران، پیگت^۲ تصور می‌کند که مهارت‌های حرکتی و شناختی به یکدیگر نزدیک هستند. براساس نظریه وی این ایده وجود دارد که کودکان از حرکات‌های قابل مشاهده با اشیاء یاد می‌گیرند (ون دیرفیل، ویرکی، هارتمن، الفرنیک-گمسر، اسمیت و ویسچر^۳، ۲۰۱۵). به نظر می‌رسد عامل عمده‌ای که همیشه با سطح مهارت مرتبط می‌باشد، در نتیجه مستقیم تمرین یک تکلیف و تجربه یادگیری است. یادگیری در انسان تقریباً به روش‌های زیاد به طور پیوسته‌ای رخ می‌دهد و هر کاری که فرد امروز انجام می‌دهد دانش یا قابلیت-

1 . Haywood

2 . Piaget

3 . Van Der Fels, I. M , Te Wierike, S. C., Hartman, E., Elferink-Gemser, M. T., Smith, J. & Visscher, C.

هایی تشکیل می‌دهد که بر چگونگی انجام کارهای آینده او مؤثر است (بهرام و شفیع زاده، ۱۳۸۶). از این رو توضیحات متعددی وجود دارد که می‌تواند در زمینه‌های بین مهارت‌های حرکتی و شناختی در کودکان ایجاد شود.

دسته‌های مختلفی از تکالیف حرکتی متمایز هستند: (۱) مهارت‌های حرکتی درشت^۱، شامل مهارت‌هایی مانند پریدن^۲، دو سرعت^۳ و راه رفتن^۴ است. علاوه بر این، تمام زیرمجموعه‌های جسمانی مانند قدرت^۵، چابکی^۶، انعطاف پذیری^۷ و تعادل^۸، که مورد نیاز برای انجام یک کار هستند، در این دسته قرار دارد؛ (۲) مهارت‌های حرکتی ظریف^۹، تکالیفی هستند که دقت لازم و یکپارچگی لازم را دارند؛ (۳) هماهنگی دو جانبه بدن^{۱۰}، این شامل تکالیف هماهنگی تمام بدن است و تقریباً تمام قطعات بدن و هماهنگی حرکتی دو جانبه پایین‌تر و بالاتر؛ (۴) عملکرد به موقع در حرکات، این تکالیف (مهارت-های حرکتی درشت / تکالیف ظریف یا وظایف کنترل شیء) است که در آن زمان یک کودک برای انجام یک حرکت مورد نیاز مهم است و اغلب به حرکات تکراری و ترتیبی تقسیم می‌شود. حرکات تجربی حرکات ساده‌ای است که تکرار می‌شوند حرکات تکان دهنده شامل الگوهای متناوب حرکات‌های پیچیده‌تر انجام شده در اسرع وقت می‌باشند؛ (۵) در رده کنترل شیء شامل مهارت‌هایی است که در آن جسم باید کنترل شود، مانند مهارت توپ؛

-
- 1 . Gross Motor Skills
 - 2 . Jumping
 - 3 . Sprinting
 - 4 . Walking
 - 5 . Strength
 - 6 . Agility
 - 7 . Flexibility
 - 8 . Balance
 - 9 . Fine Motor Skills
 - 10 . Bilateral Body Coordination